
Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen nimi: Karkali, Suuriniemi ja Mailan alueet

Alueen koodi: FI0100012 **Pinta-ala (ha):** 120 **Kunta:** Karjalohja

Hallinnoll.alue: Uusimaa (suuralue) 100 **Aluetyyppi:** SCI

Vastuutaho: Uudenmaan ympäristökeskus

Alueen kuvaus: Natura-kohde sijaitsee Karjalohjan itäosassa. Kohteeseen kuuluvat Karkalin luonnonpuisto, Suuriniemen kärki ja Niemensaari, Haapasaari, Mailan Ämmänuuninkallio, Mailankallio ja Rinnemäki. Nämä alueet muodostavat monipuolisen kokonaisuuden, jossa on vanhaa metsää, lehtoja, kalkkikallioita, puustoisia soita, niittyjä ja rakentamattomia saaria. Alueella on poikkeuksellisen runsaasti uhanalaista lajistoa. Lohjanjärveen pistävän Karkalinniemen kallioperä on pohjoisosassa pyrokseenigneissää, eteläosassa leptiittiä. Molemmat kivilajit sisältävät runsaasti kalkkia. Suuriniemen kivilaji on pyrokseeniamfibolitti. Ämmänuuninkallio on jyrkkä pohjoiseen aukeava kalkkikallio. Mailankallio on korkea amfibolittikallio, Rinnemäki hapan gneissikallio, molemmissa on kalkkisuonia. Kallioilla on hienosti kehittyntä kalkkikalliokasvillisuutta. Niemensaari ja Haapasaari ovat Lohjanjärven rakentamattomia pikkusaaria.

Karkalin luonnonpuisto

Luonnonpuisto on perustettu vuonna 1964. Karkalinniemessä on laajoja kuusivaltaisia lehtoja ja pähkinäpensaslehtoja. Lehtomaisten kankaiden lomassa on pienialaisia terväleppävaltaisia korpia. Kasvillisuus on yleisilmeeltään rehevää, lajistossa on harvinaisuuksia ja uhanalaisia lajeja, mm. erittäin uhanalaista lajia, jota esiintyy ainoastaan Karkalissa. Samoin erittäin uhanalaisen suorasuusulkukotilon (*Cochlodina orthostoma*) ainoita löytöpaikkoja Suomessa on Karkali.

Suuriniemi, Niemensaari ja Haapasaari

Suuriniemi on Karkalinniemen pohjoispuolella sijaitseva kalliainen niemenkärki. Alue on pääasiassa moreenipeitteistä, niemen kärjessä on hiekkarantaa. Kalliolla kasvaa runsaasti katajaa ja haapaa. Alueella esiintyy mm. uhanalainen isokarvesammal (*Frullania tamarisci*). Niemensaari on rakentamaton saari Suuriniemen kärjen lounaispuolella. Haapasaari on Karkalinniemen eteläpuolella sijaitseva rakentamaton ja suhteellisen luonnontilainen metsäinen saari, jonka puustossa on isoja vanhoja lehtipuita. Saarella on lehtomaisia piirteitä, pensaskeroksessa on mm. näsiä. Nämä alueet kuuluvat valtakunnalliseen rantojensuojeluohjelmaan.

Mailan Ämmänuuninkallio

Tällä Lohjanjärven rantakalliolla on uhanalaista ja harvinaista lajistoa, erityisesti jäkälä- ja sammallajisto on poikkeuksellisen arvokasta. Kalliolta on löydetty kymmenen valtakunnallisesti uhanalaista lajia, mm. erittäin uhanalainen suipputamukkassammal (*Hygroamblystegium tenax*). Lisäksi kalliolla kasvavat mm. tunturikiviyrtti ja kalliorikko. Jyrkänteellä on erikoisia "ämmänuuneja", kalkkikiveen syöpyneitä onkaloita ja rapautumisrakenteita. Tämä alue kuuluu myös rantojensuojeluohjelmaan.

Mailankallio

Länteen ja pohjoiseen avautuvan kallion seinämällä ja lakiosassa on monia vaateliaita ja uhanalaisia lajeja mm. kalliorikko, luutasammal (*Thamnobryum alopecurum*) ja lastusammal (*Reboulia hemisphaerica*). Mailankallio on ravinteinen liuskekallio, jossa on kalkkisuonia.

Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

Mailan Rinnemäki

Rinnemäki sijaitsee Lohjansaaren kalkkialueiden keskellä. Lakiosat ovat karua jäkäläkalliota. Lounaisrinteellä, hieman kallion päällä ja pohjoisseinämän tyvellä kulkee kalkkisuonia. Rinteiden lajisto on hienoa. Pohjoisseinämällä on sekä kalkkivaikuteista meso-eutrofista että oligotrofista kasvillisuutta. Vaateliaaseen itiökasvilajistoon kuuluu mm. luutasammal.

Kallionaluslehdossa kasvaa uhanalainen rauhoitettu lehtolitukka (*Cardamine impatiens*) ainoalla kasvupaikallaan Manner-Suomessa.

Rinnemäki kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan.

Suojelutilanne

(%):	Ei suojeltu	17
	Luonnonpuisto	83

Suojelutilanteen tarkennus ja toteutuskeinot:

Länsi-Uudenmaan vahvistetussa seutukaavassa Karkali ja Mailan alueet (Ämmanuuninkallio, Mailankallio ja Rinnemäki) on varattu suojelualueiksi (SL).

Rinnemäki kuuluu lehtojensuojeluohjelmaan.

Karkali on asetuksella rauhoitettu luonnonpuisto, pinta-alaltaan 100 ha. Myös Ämmanuuninkallion, Mailankallion ja Rinnemäen toteuttamiskeinona on luonnonsuojelulain mukaisen suojelualan perustaminen. Näiden alueiden pinta-ala on yhteensä 3 hehtaaria.

Rantojensuojeluohjelmaan kuuluvat Suuriniemi, Niemensaari ja Haapasaari ovat seutukaavan arvokkaita luontoalueita (sl), jotka kaavaselostuksen mukaan on tarkoitettu suojeltavaksi pääasiassa rakennuslain 135 §:n nojalla annettavilla määräyksillä. Alueiden pinta-ala on yhteensä 17 hehtaaria. Näiden alueiden suojelu toteutetaan rakennuslain ja/tai luonnonsuojelulain nojalla.

Luontodirektiivin luontotyypit (%):

8210	Kasvipeitteiset kalkkikalliot	2
8220	Kasvipeitteiset silikaattikalliot	1
9010	*Borealiset luonnonmetsät	21
9050	Borealiset lehdot	70
91D0	*Puustoiset suot	1

Luontodirektiivin liitteen II lajit:

1910	*liito-orava
------	--------------

Lintudirektiivin liitteen I linnut:

A002	kuikka
A072	mehiläishaukka

Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

A236 palokärki
A320 pikkusieppo
A241 pohjantikka
A104 pyy
x uhanalainen laji
A217 varpuspöllö

Muuttolinnut: nuolihaukka
uuttukyyhky

Muuta lajistoa: lehtovähämittäri
litteäkristallikotilo SH
mäihäkaarnakuoriainen V
suorasuukotilo
viherkiiltokotilo SH
etelänpurosammal
etelänruostesammal E
haapariippusammal V
häränkieli SH
harmokivisammal SH
hirvenkello ST
isokarvesammal SH
kalkkikuppijäkäälä
kalkkilukinsammal
kalliokärpänsammal
kalliorikko SH
kalliourresammal
kauharustojäkälä ST
lastusammal SH
lehtolitukka V
luutasammal SH
nahkahyytelöjäkäälä SH
nokkalehväsammal
pesäjuuri
piikkituhkelo SH
poimukesijäkäälä SH
punavahajäkälä ST

Suomen Natura 2000 -kohteet / Uudenmaan ympäristökeskus

punavalkku	E
rupujäkälä	V
säiläsammal	
sammalvahajakälä	ST
suipputamukansammal	E
tunturikiviyrtti	
tuoksukäppyräsammal	V